

zvoleno, a nebylo-li nové představenstvo dosazeno. Z ustanovení §§ 15 a násl. zákona o společenstvech výdělkových a hospodářských č. 70/1873 ř. z. vyplývá, že představenstvo, jež je zapsáno v obchodním rejstříku, má určitou, z á k o n e m vytčenou pravomoc, jež nemůže být žádným způsobem omezena. K této zákonné pravomoci náleží oprávnění představenstva k zastupování společenstva vůči třetím osobám. Zároveň vyplývá z dotčeného zákona, že tu musí být vždy představenstvo, které má právě uvedenou, neomezitelnou zákonnou pravomoc. Z toho vyplývá, že staré představenstvo má, dokud je v obchodním rejstříku zapsáno a nebylo dosazeno nové představenstvo, shora uvedenou z á k o n n o u pravomoc a že jest tudíž vůči třetím osobám oprávněno k právním jednáním a projevům vůle patřícím do této pravomoci jménem společenstva. Je proto zkoumati otázku, patří-li přijetí nových členů do oné zákonné pravomoci. Na tuto otázku jest odpovědětí záporně, neboť přijetí členů nespadá pod zastupování společenstva vůči třetím osobám. Přijetí členů je ve své podstatě uzavřením smlouvy mezi novými členy a ostatními členy společenstva. Přijetí členů přísluší, neustanovují-li stanovy nic jiného, valné hromadě. V souzeném případě bylo sice právo přijmouti členy, tudíž právo prohlásiti vůči nově vstupujícím členům vůli směřující k uzavření smlouvy jménem druhé smluvní strany, dosavadních členů společenstva, s t a n o v a m i propůjčeno představenstvu, avšak oprávnění k takovému úkonu (přijetí nových členů) nepatří do pravomoci, jež byla představenstvu propůjčena zákonem a nemůže být omezena, nýbrž se opírá o právo udělené představenstvu stanovami. Toto oprávnění představenstva, které se opírá o zvláštní zmocnění udělené stanovami a nevyplývá z pravomoci propůjčené zákonem, zaniká uplynutím funkčního období představenstva, na které toto bylo podle stanov zvoleno. V souzeném případě přijalo představenstvo zvolené na VIII. valné hromadě žalobce — jak je nesporno — v době, kdy jeho stanovami vymezené funkční období již uplynulo. V té době zaniklo již oprávnění tohoto představenstva přijmouti jménem dosavadních členů nové členy, které se opíralo o zvláštní zmocnění obsažené ve stanovách. Přijalo-li přes to představenstvo v této době nové členy, není toto přijetí pro žalované společenstvo závazné, ježto nebylo vykonáno orgánem, který byl k takovému úkonu jménem společenstva oprávněn.

Čís. 16483.

K výkladu § 1358 obč. zák.

Kdo se zaručil podpisem směnky za zaplacení kupní ceny za věc prodanou s výhradou vlastnictví do zaplacení kupní ceny, není oprávněn učiniti zaplacení směnečné sumy závislým na tom, aby prodatel (věřitel) naň převedl vlastnictví, které si sám vyhradil do zaplacení kupní ceny.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, Rv I 2316/37.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu na zaplacení 12.000 Kč s přísl. podal žalovaný směnečné námitky, v nichž tvrdil, že zažalovaná částka

je zbytek kupní ceny za prodaný nákladní automobil, který žalující firma prodala Karlu S., autodopravci v P., s výhradou vlastnického práva do úplného zaplacení kupní ceny. Když se jednalo mezi spornými stranami o doplacení zbytku kupních cen, bylo prý ujednáno, že zaplatí-li žalovaný zbytek 12.000 Kč do 26. února 1937, že žalující firma na něho převede v mezích kupních cen vlastnické právo k prodaným vozům. Když však žalovaný nabídl dne 25. února 1937 žalobkyni zaplacení 12.000 Kč a žádal zároveň o převedení vlastnického práva, odepřela žalobkyně převést na něho vlastnické právo. Složil proto žalovaný uvedenou částku podle § 1425 obč. zák. téhož dne u soudu. Při ústním jednání žalovaný dále přednesl sporně, že žalující firma nežádala od přímého dlužníka S. vrácení automobilů, ačkoli podle kupní smlouvy byla k tomu oprávněna, neučinivši nic k zajištění náhradních nároků žalovaného v mezích svého vyhrazeného vlastnictví. Soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v účinnosti. Důvody: Podle § 1425 obč. zák. může býti dluh uložen u soudu, jestliže je věřitel neznámý, nepřítomen nebo se nespokojuje tím, co se mu nabízí, anebo když dluh z jiných důležitých důvodů nemůže býti zaplacen. Soud došel k přesvědčení, že tu není žádný z dotčených důvodů. Je zjištěno, že žalující firma byla ochotna přijmouti částku 12.000 Kč, když však žalovaný činil placení dluhu závislým na převodu vlastnického práva, že prohlásila, že na žalovaného nemůže převést vyhrazené vlastnické právo k prodaným automobilům. Je se tudíž zabýváti otázkou, zda žalovaný měl po zaplacení částky 12.000 Kč nárok, aby žalující firma převedla na něho vlastnické právo k automobilům a zda žalující firma mohla tak učiniti. Ve smyslu § 1358 obč. zák. je uspokojený věřitel povinen plátcí, který zaplatí cizí dluh, vydati veškeré právní pomůcky a zajišťovací prostředky. Jak je shora zjištěno, byla žalující firma ochotna vydati žalovanému směnku s poznamenáním vykonané platby, byla tedy ochotna vydati mu právní pomůcky, nebyla však ochotna převést na něho i vlastnické právo k sporným vozům. Vyhrazené vlastnické právo není pouhým akcesoriem pohledávky a práva z výhrady nepřecházejí již beze všeho na plátce, který platil podle § 1358 obč. zák. Pro vyhrazené právo vlastnické, totiž pro jeho převod, musejí býti splněny veškeré podmínky pro nabytí vlastnického práva, zejména i odevzdání ve smyslu §§ 426 až 428 obč. zák. Avšak jak je zjištěno svědectvím Karla S., neodstoupila dosud žalující firma od kupní smlouvy ani jí nebyly automobily vydány. Jmenovaným svědkem jest i zjištěno, že Okresní hospodářská záložna v S. motorová vozidla exekučně zabavila a dosáhla soudní úschovy. Tato exekuce není dosud zrušena. Není tedy žalující firma držitelkou sporných automobilů, ježto nemá skutečnou fyzickou jejich držbu, takže je ani nemohla odevzdati ve smyslu §§ 426 až 428 obč. zák. (viz rozh. č. 9700 Sb. n. s.). Je proto stanovisko žalující firmy správné a žalobkyně právem odmítla převést na žalovaného vlastnické právo, neboť tak ani platně učiniti nemohla. Soud vzal za dokázáno, že se žalobkyně nezavázala, že na žalovaného převede vlastnické právo, které si vyhradila do úplného zaplacení kupní ceny. Byl

proto směnečný platební příkaz, vydaný proti žalovanému, ponechán v účinnosti. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Dovolatel vychází z názoru, že vlastnické právo, vyhrazené prodávateli až do úplného zaplacení kupní ceny, není nic jiného než zvláštní druh zástavního práva, a že je proto užití zásad o převodu zástavního práva na převod vyhrazeného vlastnictví. Tento názor nemá však opory v platném právu. I když vlastnické právo vyhrazené prodávateli až do úplného zaplacení kupní ceny jest určeno k zajištění prodávatelské pohledávky, jde tu o právo, jež se co do svého obsahu a rozsahu, dále co do podmínek vzniku a zániku podstatně liší od zástavního práva, takže nelze na ně obdobně užití předpisů, týkajících se tohoto posléze uvedeného práva, a to ani v otázce, zda a za jakých podmínek je možno převést vlastnické právo na jinou osobu, a zda jest odůvodněn nárok na převod práva. Nižší soudy proto nepochybily, když rozhodly, že nárok na převod vyhrazeného vlastnictví na žalovaného není odůvodněn, a dovolatel tedy nebyl oprávněn učiniti závislým zaplacení směnky na jeho převodu.

Čís. 16484.

Splatnost převodního poplatku a počátek lhůty pro promlčení nároku na přednostní uspokojení vzhledem k zák. č. 65/1933 a vládn. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n.

U převodního poplatku, který jest platiti přímo bez úředního vyměření (§ 3 řeč. zák., čl. III, písm. ch) uved. vl. nař.) jest počítati tříletou lhůtu promlčecí vždy od uplynutí 40 dnů po dni uvedeném v čl. VI vládn. nař. č. 66/1933, v ostatních případech po uplynutí 30denní lhůty ode dne doručení platebního rozkazu.

Exekuční soud musí vždy zkoumati, o který případ jde, a z jakého důvodu byl později vydán platební příkaz, a podklad pro to musí podat soudu příslušné finanční úřady.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1937, R II 360/37.)

Československému státu (bernímu úřadu v F.) byla na jeho návrh ze dne 7. října 1936, došlý soudu dne 13. října 1936, povolena k vymožení vykonatelného nedoplatku převodního poplatku 4.685 Kč 35 h s přísl. podle vykonatelného platebního rozkazu ze dne 19. července 1935, vydaného úřadem pro vyměřování poplatků v O. exekuce nucenou dražbou nemovitostí patřících povinné. K rozvrhovému roku přihlásil vymáhající věřitel řečený poplatek v přednostním pořadí. Proti příkázání v přednostním pořadí vznesla knihovnická věřitelka O-ská spořitelna odpor proto, že ode dne, kdy poplatník měl býti podle vládn. nař. č. 66/1933 Sb. z.